

KORRALDUS

27.06.2025 nr DM-130141-23

Geoloogilise uuringu loa nr L.MU/524542 andmine Nõmme III uuringuruumis

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning maapõuaseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt aktsiaselts KIIRKANDUR uuringuloa taotlusest, Kose Vallavolikogu 30.01.2025 otsusest, Raasiku Vallavolikogu 14.01.2025 otsusest nr 1:

1.1. Anda aktsiaseltsile KIIRKANDUR geoloogilise uuringu luba nr MU/524542 Nõmme III uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

1.2. Uuringuloa lisatingimusteks määrata:

1.2.1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kirde regiooni (kirde.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond) esitas 08.11.2024 Nõmme III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.11.2024 numbriga DM-130141-1). Muudetud taotlus esitati 21.04.2025 (DM-130141-14) ja selle parandatud taotlus 08.05.2025 (DM-130141-17).

Algselt taotleti Nõmme III uuringuruumi mille teenindusala oli 56,79 ha. Nõmme III uuringuruumi põhjapoolne lahustükk (46,71 ha) asub Raasiku vallas Perila külas ning lõunapoolne lahustükk (10,08 ha) Kose vallas Nõmbra külas. Taotletav uuringuruum paikneb riigiomandisse kuuluvatel katastriüksustel. Põhjapoolne lahustükk asub Harju maakonnas Raasiku vallas Perila külas riigiomandisse kuuluvatel maaüksustel Paunküla metskond 117 (katastritunnus 65102:001:0077) ja Paunküla metskond 195 (katastritunnus 65102:001:0108). Lõunapoolne lahustükk asub Harju maakonnas Kose vallas Nõmbra külas riigiomandisse kuuluval Nõmbra karjääri maaüksustel (katastritunnus 33702:001:0577).

Muudetud uuringuloa taotluses taotletakse uuringuluba geoloogilise uuringu teostamiseks Harju maakonnas Kose vallas Nõmbra ja Viskla külades riigiomandisse kuuluval Nõmbra karjääri katastriüksusel (tunnus: 33702:001:0577; sihtotstarve: maatulundusmaa). Eelnimetatud

katastriüksuse valitsejaks on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletav uuringuruum hõlmab nimetatud katastriüksust osaliselt. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 10,08 ha.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Nõmme kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 204) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 8. plokiga, vähesel määral ehituskruusa aktiivse reservvaru 4. ja 5. plokkidega ning külgneb vahetult lõunaservas täiteliiva aktiivse tarbevaru 1. plokiga ja lääneservas ehituskruusa prognoosvaru 7. plokiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub suures osas endise Nõmme II uuringuruumiga (pindala 17,46 ha), kus teostati 2011. aastal geoloogiline uuring (EGF 8469). Selle käigus rajati 18 šurfi ning võeti 21 proovi materjali lõimise ja filtratsioonimooduli määramiseks. Antud proovide kvaliteet määrati vastavalt 2005. a määrusele nr 44, mis enam ei kehti. Uuringu tulemusena hinnati maavaravaru 5,18 ha pindalal ehituskruusa tarbevaru 8. plokis 126 tuh m³.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaserv külgneb vahetult Nõmme liivakarjääri (loa nr HARM-125; loa omaja Killumeister OÜ; luba kehtib kuni 22.09.2029) mäeeraldise ning selle teenindusmaaga.

Lisaks kattub taotletav uuringuruum täielikult kehtiva üldgeoloogilise uurimistööga „Harjumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruum“ (uuringuloa nr: YGUL/519590).

Taotletava uuringuruumi teenindusala keskosa läbib kruusakattega Liivaaugu-Palivere eratee (nr 3370337). Taotletava tegevusega ei mõjutata eelpool nimetatud tee seisukorda.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast vähemalt 10,3 m kaugusel asub maaparandussüsteem Lükati, PÜ-127 (maaparandussüsteemide registri koodiga 4108810010010002) ja idaservast vähemalt 92 m kaugusel paikneb Elektrilevi OÜ alla 1 kV elektriõhuliin AMKA.3x35+50 (VID kood 8651749).

Projekteeritav Perila-Esku metsise püsielupaik (EELIS kood PLO1000624) asub taotletava uuringuruumi põhjaservast vähemalt 270 m kaugusel.

Tegemist on tarbevaru uuringuga. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 20 uuringupuurauku ja kuni 20 uuringukaevet uurimissügavusega on kuni 10 m. Uuritavateks maavaradeks on ehitus- ja täiteliiv. Hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: proovid granulomeetrilise koostise määramiseks. Topograafiline mõõdistamine. Uuringu teostaja on J.Viru Markseidibüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress: Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kitsendusi põhjustavaid objekte ja nendega seotud piiranguvööndeid.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja

muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis maardlate nimistu volitatud töötaja, Eesti Geoloogiateenistus 29.04.2025 nr 13-1/25-723 (paluti parandada taotlust) ja 09.05.2025 nr 13-1/25-782. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 1060 € on tasutud 08.11.2024 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusluba.

Uuringu teostaja on J.Viru Markšeideribüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress: Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 04.12.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 03.12.2024 kirjaga nr DM-130141-3 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse

(edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt *KeHJS* § 11 lg-le 3 algselt keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist *KeHJS* § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb *KeHJS* § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhinnang ja kaaluda *KMH* vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus *KeHJS* § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist *KeHJS* § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul *KMH* ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt *KeHJS* § 6 lg-le 2³ ega kaaluta *KMH* vajalikkust. *KeHJS* § 6¹ lg 4 kohaselt aktsiaselts *KIIRKANDUR* ei pidanud Keskkonnaametile esitama *KeHJS* § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhinnangut ei anta vastavalt *KeHJS* § 6 lg-le 2³.

Nõmme III uuringuala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal.

Uuringuloo andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Nõmme III uuringuruum asub riigimaal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning aktsiaselts *KIIRKANDUR* ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 25.05.2025).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 29.05.2025 kirjaga nr DM-130141-19 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus 02.06.2025 kirjaga nr 3-1.1/2024/7297 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kirde regiooni (kirde.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimused seatakse uuringuloa lisa tingimusteks.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab uuringuloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtjaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Nõmme III geoloogilise uuringuloa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 03.12.2024 kirjaga nr DM-130141-4 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Kose ja Raasiku Vallavalitsusele.

Kose Vallavolikogu 30.01.2025 nõustus Nõmme III uuringuruumi geoloogilise uuringuloa väljastamisega.

Raasiku Vallavolikogu 14.01.2025 otsusega nr 1 nõustus aktsiaseltsile Kiirkandur (registrikood 10111516) geoloogilise uuringuloa taotlusega teostada Nõmme III uuringuruumi piires esineva liiva ja kruusa tarbevaru uuringuid tingimustel:

- 1) Enne geoloogilise uuringu tegemist tuleb teha põhjalikud eeluuringud (eksperhinnang), milles selgitatakse välja suletud Perila-Esku sega-olmejäätmete prügila ja loomsete jäätmete matmispaiga asukohad, mis tuleb uuringuruumist välja arvata. Eksperthinnang peab hindama ära riskid, mis võivad geoloogilise uuringu tegemisega kaasneda. Geoloogilise uuringu luba saab välja anda üksnes juhul, kui on selgunud, et tegevusega ei kaasne kahjulikke mõjusid keskkonnale ja inimeste tervisele.
- 2) Arvestada tuleb, et alal paikneb pärandkultuuriobjekt Perila-Esku karjamõis, mille säilimine tuleb olemasoleval kujul tagada ning see ala uuringuruumist välja arvata.
- 3) Nõmme III uuringuruum asub rohevõrgustiku T8 tuumalas. Juhul kui geoloogilise uuringu

tulemusel leitakse uuritaval alal kaevandamisväärsed materjali ja alale esitatakse tulevikus kaevandamisloa taotlus, siis tuleb koos kaevandamisloa taotlusega loa taotlejal esitada kavandatava kaevandamistegevuse ja rohevõrgustiku toimivuse ning ümberkaudsete loodusväärtuste püsivuse kohta detailsem eksperthinnang (s.h kirjeldada uuringualal leiduvaid looduskaitsealuseid liike, et vältida nende hävimist hilisemal tegevusel, hinnata kavandatava karjääri rajamisega kaasnevate hüdrogeoloogiliste tingimuste muutumise mõju Esku soole ja ümbruskonna vääriselupaikadele).

4) Raasiku Vallavalitsusele tuleb esitada tehtud uuringud ja eksperthinnangud. Lisaks sellele tuleb Nõmme III geoloogilise uuringuloa taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala, maavara hinnanguline kogus ja muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral.

5) Kui uuringute tõttu saab kahjustada (rasketehnika kohalvedu/äravedu) Liivaaugu-Esko kruusakattega tee, siis tuleb uuringu teostajal taastada tee esialgne seisukord. Veose vedamise jaoks on vaja taotleda vallalt liikluskeelu alast luba.

6) Geoloogilist uuringut tohib läbi viia vaid tööpäeval, ajavahemikus 8:00-17:00.

7) Vältida uuringute tegemist ajavahemikul 01.02-30.06, mil kehtib liikumispiirangu keeld vahetus läheduses asuva kaitsealuse linnuliigi elupaigas.

Keskkonnaamet 28.01.2025 kirjaga DM-130141-7 edastas taotlejale Raasiku Vallavolikogu 14.01.2025 otsuse nr 1 ja palus esitada oma kirjalik seisukoht esitatud tingimuste kohta 21 päeva jooksul käesoleva kirja kättesaamisest alates.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 11.02.2024 kirjaga palus pikendada seisukoha esitamise tähtaega kuni 31.03.2025.

Keskkonnaamet 12.02.2025 kirjaga nr DM-130141-10 pikendas seisukoha esitamise tähtaega kuni 31.03.2025.

Vastavalt maapõuseaduse § 32 lõikele 1¹ otsustatakse uuringuloa andmine 120 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Vastavalt MaaPS § 32 lõikele 2 võib Keskkonnaamet pikendada lõigetes 1 ja 1¹ sätestatud tähtaega, kui ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda loa andmise otsustamist selle tähtaja jooksul. Keskkonnaamet 05.03.2025 kirjaga nr DM-130141-11 pikendas uuringuloa menetlustähtaega kuni 06.06.2025.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 31.03.2025 kirjaga andis teada, et on tutvunud Raasiku Vallavolikogu 14.01.2025 otsuses nr 1 toodud tingimustega ja täiendavalt veel konsulteerinud Raasiku valla keskkonnaspetsialistiga. Lisaks eelnevale on teostanud ka paikvaatluse ning jõudnud selgusele, et esitatud Raasiku Vallavolikogu tingimusi arvesse võttes ei ole mõistlik ega ressursitõhus sellel ala geoloogilise uuringu loa menetlemist jätkata.

Tulenevalt eelnevast palub aktsiaselts KIIRKANDUR jätkata Nõmme III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa menetlemist Kose valla alal paikneva uuringuruumi piires ning jätta kõrvale Raasiku valla alal paikneva uuringuruumi osa menetlemisel.

Keskkonnaamet 10.04.2025 kirjaga nr DM-130141-13 palus esitatud geoloogilise uuringu loa

taotlust parandada nii, et see käsitleks ainult Kose valda jäävat uuringuruumi.

Aktsiaselts KIIRKANDUR esitas muudetud taotluse 21.04.2025 (DM-130141-14) ja selle parandatud taotluse 08.05.2025 (DM-130141-17).

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja 02.06.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt 02.06.2025 kirjaga nr DM-130141-20 arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Aktsiaselts KIIRKANDUR teavitas 12.06.2025 kirjaga, et et on tutvunud Nõmme III uuringuruumis geoloogilise uuringuloa andmise otsuse eelnõuga ja nõustub sellega ning palub väljastada uuringuluba.

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärasest ootusest kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Nõmme III uuringuruumi plaan

Teadmiseks: AGU ROHTLA, ECO METS OÜ, Eesti Geoloogiateenistus, HELI VIIUL, INDREK VIIUL, KAJA VIIUL, Killumeister OÜ, Kose Vallavalitsus, KÜLLI LEHTMETS, Maa- ja Ruumiamet, NELE KALDA, PRIIT KUULBERG, Raasiku Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus, SCA Metsavarad OÜ, VALLO LEHTMETS, Vindr Baltic OÜ, VISKLA FARMER OÜ

Moonika Aunpuu
vanemspetsialist
maapõuebüroo